

Raadsavond	15-11-2023
Zaaknummer	557868
Portefeuillehouder	Astrid Heijstee-Bolt
Vorbereid door	Concernadvies
Onderwerp	Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027 (VTH-beleid)

Beslispunten

1. Voorliggende Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027 vast te stellen en in werking te laten treden per 1 januari 2024.
2. De 'Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Kaag en Braassem 2019-2023' in te trekken op 31 december 2023.
3. Het 'Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Kaag en Braassem 2019-2023' in te trekken op 31 december 2023.

Wat willen we bereiken

Na 2023 verloopt het huidige Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-beleid). Voor de nieuwe beleidsperiode is een nieuwe Handhavings- en Uitvoeringsstrategie opgesteld, verder U&H-strategie. Deze geldt voor de periode 2024-2027. De nieuwe U&H-strategie valt samen met diverse stelselwijzigingen, waaronder de invoering van de Omgevingswet.

De U&H-strategie beschrijft de strategie waarmee de gemeente Kaag en Braassem haar capaciteit op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving zo efficiënt en effectief mogelijk wil inzetten. Dit doen we door onder andere in te zetten op risicogestuurd toezicht en het continu monitoren en evalueren van onze uitgangspunten. Om een juiste invulling aan het beleid te geven hebben we ook een omgevingsanalyse uitgevoerd. De omgevingsanalyse beschrijft de omgeving van de gemeente Kaag en Braassem. Een ander onderdeel van de omgevingsanalyse is het onderdeel risicoanalyse, waarin we prioriteiten hebben gededuid binnen het VTH-domein. Dit gaat dan bijvoorbeeld over onderwerpen zoals ondermijning, maar ook strijdig gebruik van het bestemmingsplan. Het ligt in de lijn der verwachting dat een deel van de VTH-capaciteit aan deze onderwerpen wordt besteed. Echter zijn er nog meer onderwerpen die hoog of zeer hoog zijn geprioriteerd. Hier zullen afgewogen bestuurlijke keuzes in moeten worden gemaakt. Deze vinden hun plek in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks opgesteld en geëvalueerd. Dit geeft de mogelijkheid om bij te sturen. Het uitvoeringsprogramma moet uiterlijk eind februari 2024 worden aangeleverd aan de provincie (in het kader van interbestuurlijk toezicht). Gezien alle stelselwijzigingen en de invloed die dit zal hebben op de

uitwerking van de VTH-taken kan een scenario zijn dat het Uitvoeringsprogramma 2024 later wordt opgeleverd. Dit is niet het streven, maar in een uiterst geval zal dan het gesprek worden gevoerd met de provincie en zal ook de gemeenteraad worden geïnformeerd.

Door het vaststellen en uitvoeren van de U&H-strategie voldoen we aan de wettelijke verplichting om een beleid te voeren ten aanzien van de VTH-taken.

Daarnaast sluit de nieuwe U&H-strategie aan bij:

- Het raadsakkoord 'Samen bouwen aan de toekomst van onze dorpen'
- Het college uitvoeringsprogramma
- De Omgevingswet
- Kwaliteitseisen VTH

Inleiding

Het huidige VTH-beleid kent een looptijd tot en met 2023. Vanaf 1 januari is het huidige beleid niet meer van toepassing. Naast de looptijd van het huidige VTH-beleid wordt vanaf 1 januari 2024 de Omgevingswet van kracht. De invoering van de Omgevingswet zorgt voor een andere invulling van bepaalde werkzaamheden die vallen onder de VTH-taken. Om deze invulling goed te verankeren hebben we een nieuw beleid opgesteld wat inspeelt op deze veranderingen. De naamgeving van het nieuwe beleid betreft de Uitvoerings- en handhavingsstrategie.

De nieuwe U&H-strategie staat niet op zichzelf maar bestaat feitelijk uit meerdere onderdelen:

- Beleidsstuk U&H-strategie; een beschrijving van de uitgangspunten voor het te voeren beleid;
- Omgevingsanalyse; een beschrijving van de omgeving van de gemeente Kaag en Braassem en een duiding van de voorkomende problematiek en risico's binnen het VTH-domein;
- Een jaarlijks uitvoeringsprogramma met daarin opgenomen de verdeling van de middelen over de opgenomen prioriteiten.

In dit raadsvoorstel wordt verzocht kennis te nemen van de eerste twee onderdelen van de U&H-strategie, te weten het beleidsstuk en de omgevingsanalyse. Het uitvoeringsprogramma 2024 wordt in een later stadium opgesteld en is op dit moment geen onderdeel van de besluitvorming.

Argumenten

Om de beschikbare capaciteit zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten maken we keuzes om een verantwoorde naleefstrategie na te streven. Dit doen we onder andere door risicogestuurd te werken:

Risicogestuurd werken

Met de invoering van de Omgevingswet gaat er meer verantwoordelijkheid en ruimte naar initiatiefnemers. Deze gedachtenlijn komt terug in het risicogestuurd werken. Dit betekent namelijk dat de schaarse beschikbare capaciteit daar wordt ingezet waar de risico's het

grootst zijn en de beschikbare kennis en deskundigheid daar wordt ingezet waar de behoefte het grootst is.

Omgevingsanalyse

Om afgewogen keuzes te kunnen maken over de inzet van capaciteit hebben we een omgevingsanalyse uitgevoerd. We hebben ons hierbij gericht op de verschillende gebiedstypologieën en een analyse gedaan op de voorkomende problematiek en bijkomende risico's. Uit deze analyse is een prioriteitenlijst ontstaan waarbij we de verschillende activiteiten hebben geprioriteerd van 'Zeer laag' tot 'Zeer hoog'.

De omgevingsanalyse is als separaat document opgemaakt en bijgevoegd als bijlage van de U&H-strategie.

Kanttelingen

- De omgevingsanalyse kent een behoorlijk aantal onderwerpen die als hoog of zeer hoge prioriteiten zijn aangemerkt. De beschikbare capaciteit is niet afdoende om al deze onderwerpen aan te pakken.
- Het risicogestuurd handhaven in combinatie met de omgevingsanalyse én een uitvoeringsprogramma geeft wel de gelegenheid om op deze onderwerpen bij te sturen en deze te monitoren. Een jaarlijkse bijstelling van de prioriteiten behoort tot de mogelijkheden door dit op te nemen in een nieuw uitvoeringsprogramma.

Risico's

De komende periode moet het uitvoeringsprogramma worden opgesteld. In het uitvoeringsprogramma wordt daadwerkelijk de capaciteit van alle VTH-taken verdeeld over de verschillende thema's en projecten. Uit de omgevingsanalyse blijkt dat er meerdere thema's zijn welke een hoge of zeer hoge prioriteit kennen. De huidige capaciteit is niet toereikend om al deze thema's uit te voeren. In het uitvoeringsprogramma zullen we inventieve en afgewogen keuzes in moeten maken. Het uitvoeringsprogramma voor 2024 moet formeel in februari zijn opgesteld en zal worden vastgesteld door het college.

Participatie en inspraak

Om een breed gedragen resultaat te realiseren hebben we intern een projectgroep opgericht waarin verschillende afdelingen zijn vertegenwoordigd. Dit gaat vooral om de medewerkers die ook daadwerkelijk met het beleid aan de slag moeten gaan. Daarnaast hechten we ook grote waarde aan de mening en inspraak van burgers en ondernemers. Derhalve hebben we inwoners bevestigd in de kernen Roelofarendsveen en Leimuiden en hebben we een online vragenlijst uitgezet bij ondernemers, via het Economisch Overleg Platform en bij inwoners via social media. Hier hebben we veel reacties op ontvangen. Aan de bevestigden zijn onder meer de geprioriteerde thema's uit de omgevingsanalyse voorgelegd, zonder hierbij aan te geven welke prioriteit deze kennen. De bevestigden hebben zelf een prioritering aan mogen brengen. Bij de beantwoording van de vragen door bevestigden zien we aansluiting bij de door ons hoog en zeer hoog geprioriteerde thema's. Deze bevinding is een bevestiging dat we een gedragen uitvoeringsprogramma kunnen gaan opstellen waarbij de beschikbare capaciteit wordt ingezet op thema's die door inwoners en ondernemers wordt gekend.

Naast de prioritering van verschillende thema's kwam uit de vragenlijst ook naar voren dat medewerkers belast met toezicht en handhaving weinig zichtbaar zijn in de openbare ruimte en/of dat dit weinig opvalt. Als college nemen wij hiervan kennis en gaan we met dit aandachtspunt aan de slag.

Evaluatie

Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks opgesteld en de uitkomsten daarvan worden verwerkt in een evaluatieverslag. Dit is een wettelijke verplichting en geeft de mogelijkheid om op het beleid bij te sturen. Daarnaast geeft dit ook de mogelijkheid om in te zetten op andere risico's, prioriteiten en actualiteiten.

Roelofarendsveen, 31-10-2023

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

de loco-gemeentesecretaris,

J.J. Démoed

de burgemeester,

A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Bijlage 1. Omgevingsanalyse
- Bijlage 2. Werkplan 2023 en evaluatieverslag 2022
- Bijlage 3. Analyse vragenlijst
- Bijlage 4. Prioriteiten matrix 2019-2023
- Bijlage 5. Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027